

دوره یازدهم قانون گذاری

جلسه - ۶۴

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

بمضمون متن قوانین

یکشنبه ۶ آذر ماه ۱۳۱۷

شماره مسلسل - ۸۵۲

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۶ آذر ماہ ۱۳۱۷

فہرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم دو فقرہ لایحہ از طرف آقای وزیر دادگستری
- ۳ - شور اول لایحہ راجع بتنظیم وصیت نامہ از مادہ نهم
- ۴ - شور دوم تسمی از لایحہ راجع نگوہی نامہ ازدواج
- ۵ - تصویب پنج فقرہ کثیر رش کہ بیون عرایض و مرخصی
- ۶ - موافق دستور جلسہ آتیہ - ختم جلسہ

(مجلس پنجاہ دقیقہ پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز ۲۶ آبان ماہ را آقای مؤید احمدی (منشی) فراتت نمودند

گستری در خصوص صلاح بعضی از مواد قانون
متخداہ قضاء در قسمت امتحان و در قسمت زحماتی
کہ باید قضاہت بکشند نسبت بہ تہیہ بعضی از مقالات
علمی حقوقی کہ شرط از تبعشان باشد و ما میل داریم
در ساعتی ہستہ کہ ہمیشہ قضاء و قوآ بیشتر جنبہ علمی
دشتہ باشند و دادگستری یک حوزه علمی باشد و لاخرہ
قضاہت ہمیشہ کتب زیر تبعشان باشد

رئیس - بکہ بیون رجوع میشود

[۳] شور اول گزارش کہ بیون دادگستری راجع وصیت
نامہ از مادہ نهم]

رئیس - شور اول گزارش کہ بیون دادگستری

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس تقرری نیست ؟ (ظہاری
شد) صورت مجلس تصویب شد

[۲ - تقدیم دو فقرہ لایحہ از طرف آقای وزیر دادگستری]

رئیس - آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری (آقای متین دانتری) - دو فقرہ
لایحہ است تقدیم میکنم یکی مربوط بوزارت امور خارچہ
است کہ آقای وزیر امور خارچہ الان گرفتاری داشتند
و نتوانستند شخصاً حاضر شوند و بندہ از طرف ایشان
تقدیم میکنم رجوع بترار داد پستی استقیم بین دولتین
ایران و افغانستان لایحہ دیگر راجع بخود وزارت داد

تذکرہ مذاکرات مشروح شصت و چہارمین جلسہ از دورہ یازدہم قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماہ ۱۳۰۵)

ادارہ تند نویسی و تحریر صورت مجلس

چہار اسامی غائبین جلسہ گذشتہ کہ ضمن صورت مجلس خواندہ شدہ

- غائبین بی اجازہ : آقایان : مژدہی - مکرم افشار - میرا براندہی - دبیر سہرابی - صدر - مدلل - زوار - نادری - شیرازی - کاژرونیان
- دکتر سنج - بہبانی - اعظم زنگنہ - موسی مرآت - بیات ماکو - شہدوست - فراگزلو
- دیر آمدگان بی اجازہ : آقایان : دکتر سمعی - بیات - دکتر جوان - نیکبور - ذوالقدر - ارکانی - دکتر زاہری - اورنگ

راجع بصیت نامه از ماده نهم مضرع است . ماده نهم قرائت میشود

ماده ۹ - در مورد فوق الماده از قبول جنگ و امراض مسریه و مسافرت در دریا و وقوع مرگ و امثال آن که موصی نتواند یکی از طرق مذکور وصیت کند ممکن است وصیت بصریقی که در مواد بعد مذکور میشود واقع شود

رئیس - ماده دهم :

ماده ۱۰ - فراد و افسران نظامی و کسانی که در ارتش اشتغال بکاری دارند میتوانند نزد يك نفر افسر یا همردیف و با حضور دوشاهد وصیت خود را شامدا اظهار نمایند

رئیس - ماده یازدهم :

ماده ۱۱ - در صورتیکه نظامی یا کسیکه در ارتش اشتغال بکبری دارد مریض یا مجروح باشد ممکن است وصیت خود در حضور رئیس بهداشتی ارتش و مدیر بیمارستان که موصی آنجا است اظهار نماید

رئیس - ماده دوازدهم :

ماده ۱۲ - اشخاصی میتوانند شریک مذکور در دو ماده قبل وصیت نمایند که در جنگ یا نامور عملیات جنگی باشند و در محلی زندگی یا محصور باشند که مرودهای باخارج نداشته باشند

رئیس - ماده سیزدهم :

ماده ۱۳ - در سایر موارد مذکور در ماده ۹ موصی میتواند در حضور دوشاهد وصیت خود را اظهار نماید و یکی از آن دوشاهد اظهارات او را در بین آریخ روز و ماه و سال و محل وقوع وصیت نوشته و موصی وشهود آنرا امضاء نمایند و اگر موصی نتواند امضاء کند شهود این نکته را در وصیت نامه قید میکنند

رئیس - ماده چهاردهم :

ماده ۱۴ - شهود مذکور در ماده قبل در اول زمان امکان باید در اداره ثبت امضاء یا محلی که در آئین نامه وزارت دادگستری تعیین میشود حاضر شده وصیت نامه

در مطابق مقررات راجع به امانت گذاردن اسناد امانت بگذراند و ضمناً اعلام کند که این آخرین وصیت موصی است که با داشتن اهلیت اظهار داشته

رئیس - ماده پانزدهم :

ماده ۱۵ - در صورتیکه شهود مذکور در ماده ۱۰ در ۱۸ اظهارات موصی را نوشته باشند در اول زمان امکان نزد حاکم صالحی که به دسترس دارند حاضر شده و اظهارات موصی را با تاریخ و محل وقوع وصیت و اهلیت موصی شفاهاً اظهار میدارند - اظهارات مزبور در صورت مجلس نوشته شده و با امضاء حاکم صلح و شهود میرسد

رئیس - ماده شانزدهم :

ماده ۱۶ - وصیتی که مطابق مواد قبل (در موارد غیر عادی) واقع میشود بعد از گذشتن یکماه از تاریخ مراجعت و رسیدن موصی محلی که بتواند یکی از طرق مذکور در ماده اول وصیت کند یا گذشتن یکماه از تاریخ باز شدن راه و مرتفع شدن داعی که بواسطه آن مانع از آمدن موصی یکی از طرق مذکور وصیت نماید بی اعتبار میشود بشرط به اینکه در مدت مزبور موصی امکان از وصیت باشد

رئیس - ماده هفدهم :

ماده ۱۷ - هر ایرانی که در کشورهای بیگانه باشد میتواند نسبت باموال خود وصیت کند بحد و امضاء خود و یا بموجب سند رسمی مطابق مقررات محلی که در آنجا وصیت میکند

رئیس - ماده دهم :

ماده ۱۸ - هر وصیتی که شریک مذکور در این قانون واقع نشده باشد در مراجع رسمی پذیرفته نمیشود مگر اینکه اشخاص ذینفع در ترک بدعت وصیت اقرار نمایند

رئیس - آقای حیدری

حیدری - گرچه هر قانونی که بتصویب رسد ای نخواهد شد ولی میخواستم آقای غیر با آقای وزیر عدلیه توضیحی بدهند که پس از تصویب این قانون (که مرتفع عملی

شدن آن است) آیا عطف بهسابق هم خواهد شد یا نه ؟
مخیر کمیسیون دادگستری (آقای نقابت) - ممکن است تقاضا کند که بیشتر توضیح بفرماید که درجه خصوص بوسیله آزاره است ؟

حیدری - راجع بهمسئله ای که در این قانون هست آیا حرف بهسابق هم میشود ؟

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - منظور آقای حیدری این است که حکم ثبت قبلا مثلا برخلاف مدلول این قانون وصیتی شده باشد و يك عملی شده باشد آیا این قانون آنوقت عطف بانها هم خواهد کرد ؟ ایشان برای اطمینان خاصی بیشتری این توضیح را خواسته اند که آقای وزیر داد گستری یا آقای مخیر فرمایند که آیا قضیه همینطور خواهد بود یا نه ؟

مخیر - عرض کنم که بنده تصور نمیکنم شکایتی در این لایحه باشد و چیزی که کشیده و مندمج شده ندرد که محتاج توضیح باشد . جز اینکه در مواد مربوط بدانرا سند رسمی يك منتهی بود که بعضی از اسناد لزوماً و اجباً بایستی به ثبت رسمی برسد و اگر در دائر رسمی ثبت نمیشد این اسناد اعتباری نداشته اند از قبیل صلح یا هبه یا شرکت نامه و غیره و تصور می شد وصیت نامه هم از همان اسناد است و در غیر صورت ثبت بان ترتیب اثر داده نمیشود و حال آنکه وصیت يك امر خاصی است و غالباً اشخاص و پدر های هر خانواده از لحاظ اینکه ممکن است اولاد مختلف داشته باشند یا اشخاص و افراد مختلفی در خانه آنها حکومت داشته باشد میل دارند که وصیت شان حتی البتة در رسمی و مستور باشد و علنی بودن آن صلاح و مصلحت نیست مثلا يك عارضی در نظر پدر خانواده هست که میسر نمیشود وصیتش را علنی کند مثلا اگر پدرش بداند که برادر او قسمت بیشتری از این اموال را مالک خواهد شد ممکن است اسباب يك نزاحت و اشکالاتی بشود برای وصیت آن خانواده و تولید آثار و کدورت و زحمتش

بین يك پدر و پدر باین دور در بشود از این لحاظ بود که اینجا يك مقرراتی برای وصیت وضع شد که حالت استثنائی پیدا کرد در این لایحه . علاوه ممکن است که وصیت در يك جایی بشود که دسترس بدفتر سند رسمی نباشد مثل مورد نظیر یا شخصی که در حال جنگ هستند و فرصت نمیکند و آنجا دیگر جواره جز بنکه بدوستان و کسانی که همراهشان هستند اظهاراتشان را بکنند ثبت و دسترسی بدفتر اسناد رسمی ندارند باین جهت بود که آمدند و دو ترتیب اینجا مقرر داشتند یکی وصیت نامه عدلی و یکی هم سری و هر دو هم توضیح شده است و شرط سپردن وصیت نامه هم به ثبت اسناد از این جهت اینجا الحاق شد که فرضاً پدری که در حال حیات وصیت نامه اش را میدهد و بدعت اسناد می سازد این دیگر قبل از تصویب نیست و نمیشود گفت این قانون قبول نیست برای اینکه بحث و مضاء به مقرراتی که در قانون پیش بینی شده در زمان حیات خودش نوشته و برده است به ثبت اسناد سپرده است و اشکالی هم ندارد . ام راجع به عطف بهسابق شدن و شدن بطور کلی عطف بهسابق شدن قانون يك اصول کلی دارد که در قانون هم روشن و صریح است که چه قسم از قوانین عطف بهسابق میکنند و چه قسم نمیکند البته قوانین فرعی و تشریفاتی یعنی اصول محاکمات عطف بهسابق میکنند اما قوانینی که ثبت این امر با وقوع عقد یا حتی را بنمایند تابع زمان وقوع عقد است مثلاً اگر چنانچه عقد يك نفر یا صلح بکفر در حالی که ششزده سال داشته باشد واقع شده باشد در آریخی قبل از آن که قانون کبر را هیجده سال همین نماید این عقد را قضات بپذیر میدهند و صحیح واقع شده است ولی بعد از آنکه قانون گذت سن کبر ۱۸ سال است از آن بعد ۱۸ سال را ملاک صحت عقد میدهند اینها يك مقرراتی است که در مقدمه قانون مدنی ذکر شده و يك اصلی دارد و البته وصوت

هم چون يك عقدی است ممكن است از این حیث تابع آن اصول کلی باشد ولی از حیث اہانت و شرفناش تابع اصول محاکماتی باشد اینها يك چیزهایی است که در جای خود مقرر است

رئیس - رأی میگیریم بورد در شور دوم لایحه وصیت آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد [۴ - شور دوم قسمتی از لایحه راجع به گواهی نامه ازدواج]

رئیس - گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری راجع به گواهی نامه ازدواج

کمیسیون قوانین دادگستری برای شور دوم لایحه شماره ۲۵۵۸ دولت را با حضور آقای وزیر دادگستری مطرح و پیشنهادات آقایان نمایندگان را هم تحت شور و مذاکره قرار داده در نتیجه مواد زیر را تنظیم و اینک بری تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

ماده اول - جمله زیر بماده اول قانون ازدواج اصلاح شده بموجب قانون مصوب ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۶ ضافه میشود (در حوزہ هاییکه آگهی توق الذکر از طرف وزارت دادگستری نشده است شوهر مکلف است در صورتیکه در غیر دوائر رسمی ازدواج و طلاق مبادرت ازدواج یا طلاق یا رجوع نماید تاییدت روز پس از وقوع عقد یا طلاق یا رجوع یکی از دفاتر رسمی زدواج و طلاق رجوع کرده قبالة مزاجت یا طلاقنامه یا رجوع را به ثبت برساند و الا به یکماه تا ششماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد)

رئیس - موافقین با ماده اول برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دوم :

ماده دوم - از تاریخ اجرای این قانون کلیه دفاتر زدواج مکلفند که قبل از وقوع ازدواج از نامرد ها گواهی نامه پزشک را برنداشتن امراض سرریه مهم که نوع آنها از طرف وزارت دادگستری معین و اعلام میگردد مطالبه نموده و پس از بایگانی آن بعقد ازدواج و ثبت آن بایمید موجود بودن گواهی پزشک بر تدرستی

فرائت شده و رأی بگیریم بقیه بمائد برای بعد و روز چهار شنبه در کمیسیون صلاح میکنیم بعد برگردد مجلس وزیر دادگستری - شکایتی ندارد

رئیس - ماده پنجم قرائت میشود : ماده پنجم - هر پزشک که در خلال وقوع گواهی تدرستی بنام مرد بدهد و یا بعد از جهت و از روی شرطی از دادن گواهی نامه خودداری نماید بحسب تأدیبی از ششماه تا دو سال محکوم خواهد شد رئیس - موافقین بماده پنجم برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .

[۵ - تصویب پنج فقره گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی]

رئیس - چند فقره گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسید است بمضامع آقیدین میرسد :

گزارش مرخصی آقای دکتر ضیاء آقاى دکتر ضیاء آقاى دکتر ضیاء درخواست بابت روز مرخصی از تاریخ ششم مهرماه ۱۳۱۷ سوده اند و کمیسیون عرایض با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن عرض میرسد

رئیس - موافقین با مرخصی آقای دکتر ضیاء قیام فرمایند (غالب برخاستند)

رئیس - تصویب شد گزارش مرخصی آقای علوی سبزواری :

آقای علوی سبزواری درخواست بابت روز مرخصی از اول مهر ۱۳۱۷ نموده و کمیسیون عرایض ایشان موافقت نموده و اینک گزارش آن عرض میرسد رئیس - موافقین با مرخصی آقای علوی قیام فرمایند (غالب برخاستند)

رئیس - تصویب شد

گزارش مرخصی آقای دبستانى : آقای دبستانى درخواست یزده روز مرخصی از تاریخ ۴ مهر ۱۳۱۷ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت کرده اینک گزارش آن عرض میرسد رئیس - موافقین قیام فرمایند (سبب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد گزارش مرخصی آقای تیرانداز : آقای تیرانداز درخواست پانزده روز مرخصی از تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۱۷ سوده اند و هرزده موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن عرض میرسد رئیس - موافقین با مرخصی آقای تیرانداز قیام فرمایند (سبب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد گزارش مرخصی آقای مؤید تپتی : آقای مؤید تپتی درخواست بابت روز مرخصی از تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۱۷ نموده اند و کمیسیون با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن عرض میرسد رئیس - موافقین با مرخصی آقای مؤید تپتی قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

[۶ - موقع و دستاور جلسه آتیہ - ختم جلسه] رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم (نمایندگان صحیح است) جلسه آینده روز سه شنبه هشتم آذرماه سه ساعت قبل از ظهر دستور هم لوایح موجوده (صحیح است)

(مجلس در ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

نامردها قدام نمایند تبصره - دخترن از داشتن گواهی نامه پزشک در قسمت امراض زهروی معاف هستند

وزیر دادگستری - این جا اول ماده کلمه از تاریخ (اجرای این قانون) زائد بنظر میرسد و باید حذف شود چون ما اجرای این قانون را مطابق ماده ششم در هر محل از تاریخی قرار دادیم که وزارت دادگستری معین و اعلام نماید بجز این در این جا نمیشود نوشت از تاریخ اجرای این قانون چون آنوقت تعرضی بین ماده دوم و ششم پیدا میشود پس این جمله (از تاریخ اجرای این قانون) زائد و ماده از جمله کلیه دفاتر زدواج مکلفند شروع خواهد شد

مخبر - صحیح است رئیس - صلاح میشود . آندیانی که بماده دوم با این اصلاح موافقتد برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده سوم :

ماده سوم - پزشک هائی نمیتند گواهی نامه صادر نمایند که پروانه مخصوص از وزارت دادگستری برای اینکار داشته باشند

رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده چهارم :

ماده چهارم - هر سردفتری که بدون رعایت ماده ۲ این قانون بعقد و ثبت ازدواج مبادرت نماید بحسب تأدیبی از دو ماه الی یکسال محکوم خواهد شد

رئیس - موافقین با ماده چهارم برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده پنجم

وزیر دادگستری - این لایحه که چاپ شده الان بدست بنده رسید و يك ماده بود راجع آیین نامه که در این جا نیست گویا در چاپ یا تنظیم لایحه يك اشتباهی شده باشد این است که خواهش میکنم این لایحه را بگذارند برای جلسه آینده تا تطبیق کنیم و درست کنیم یا اینکه رأی آخری را بگذارند برای بعد بمائد

رئیس - آقای مؤید احمدی مؤید احمدی - اگر اجازه میفرمائید ماده پنجم هم